

Rada
Európskej únie

V Bruseli 22. júla 2024
(OR. en)

12503/24

ENT 140
MI 717
COMPET 817
CHIMIE 56
AGRI 583
SAN 460
DELECT 135

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	18. júla 2024
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	C(2024) 4826 final
Predmet:	DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../... z 15. 7. 2024, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009, pokiaľ ide o kritériá biodegradability vzťahujúce sa na obalové činidlá a polyméry zadržiavajúce vodu

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2024) 4826 final.

Príloha: C(2024) 4826 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 15. 7. 2024
C(2024) 4826 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 15. 7. 2024,

**ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009, pokiaľ ide
o kritériá biodegradability vzťahujúce sa na obalové činidlá a polyméry zadržiavajúce
vodu**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

Európsky parlament a Rada prijali 5. júna 2019 nariadenie (EÚ) 2019/1009, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu¹. V nariadení (EÚ) 2019/1009 sa stanovuje povinnosť, aby Komisia posúdila kritériá biodegradability vzťahujúce sa na určité polyméry používané v EÚ produktoch na hnojenie, ktoré slúžia na riadenie uvoľňovania živín (ďalej len „obalové činidlá“) alebo na zvýšenie schopnosti daných produktov zadržiavať vodu alebo ich zmäčavosti (ďalej len „polyméry zadržiavajúce vodu“).

V tomto delegovanom nariadení sa stanovujú kritériá biodegradability vzťahujúce sa na obalové činidlá a polyméry zadržiavajúce vodu, ktoré vychádzajú zo záverov externej štúdie².

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

V súlade s pravidlami Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016 sa uskutočnili konzultácie s členskými štátmi v rámci expertnej skupiny Komisie pre produkty na hnojenie (E01320)³.

Podrobnejšie informácie o týchto konzultáciách možno nájsť v zápisniciach zo zasadnutí, ktoré sa konali 24. októbra 2022, 18. a 19. apríla 2023 a 15. a 16. apríla 2024, ako aj v rôznych pozičných dokumentoch zainteresovaných strán, ktoré sú verejne dostupné na stránke CIRCABC danej expertnej skupiny, konkrétne na tejto adrese:

<https://circabc.europa.eu/ui/group/36ec94c7-575b-44dc-a6e9-4ace02907f2f/library/b8e01334-4d39-445d-bf4e-589356d55b1f>

Členské štáty a zainteresované strany vo veľkej miere podporili prijatie tohto delegovaného nariadenia.

Tento návrh delegovaného nariadenia bol uverejnený na pripomienkovanie na portáli pre lepšiu právnu reguláciu spolu so štyrmi ďalšími návrhmi delegovaných nariadení. Celkovo bolo predložených 49 príspevkov.

Štyri zainteresované strany považovali 48-mesačné obdobie na dosiahnutie biodegradácie za prídlhé. Dve z nich zastávali názor, že dané kritériá by sa mali zosúladiť s kritériami stanovenými v nariadení (ES) č. 1907/2006⁴ zmenenom nariadením Komisie (EÚ) 2023/2055⁵ (ďalej len „obmedzenie zámerne pridávaných mikroplastov v kontexte nariadenia

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009 z 5. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003 (Ú. v. EÚ L 170, 25.6.2019, s. 1).

² Study to assess biodegradability criteria for polymers used in EU fertilising products as coating agents or to increase water retention capacity or wettability and of mulch films (Štúdia na posúdenie kritérií biodegradability vzťahujúcich sa na polyméry, ktoré sa používajú v EÚ produktoch na hnojenie ako povlakové činidlá alebo na zvýšenie schopnosti týchto produktov zadržiavať vodu či ich zmäčavosti a ktoré sa používajú v mulčovacích textíliách). ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

³ Ú. v. EÚ L 123, 12. 5. 2016, s. 1.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁵ Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2055 z 25. septembra 2023, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní

REACH“). V tomto delegovanom nariadení sa nezaviedla žiadna zmena. Po prvé, 48-mesačná lehota sa stanovuje už v samotnom nariadení (EÚ) 2019/1009. Po druhé, obalové činidlá a polyméry na zlepšenie zmáčavosti sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti obmedzenia zámerne pridávaných mikroplastov v kontexte nariadenia REACH, pretože ide o polyméry s pomalou biodegradabilitou, čo je vlastnosť, vďaka ktorej majú svoj špecifický účinok.

Jedna zainteresovaná strana vyjadrila obavy v súvislosti s teplotou biodegradácie polymérov, pričom vysvetlila, že priemerná teplota v pôdach v niektorých členských štátoch je výrazne nižšia ako teplota 25 °C, ktorá sa uvádza v návrhu delegovaného aktu. Nezaviedla sa žiadna zmena, keďže táto teplota je relevantná len pre skúšky materiálov v laboratórnych podmienkach. V podpornej štúdii sa posudzovalo správanie polymérov. Konštatovalo sa v nej, že ich biodegradácia má prebehnúť v rôznych typoch pôd a klimatických podmienkach EÚ.

Jedna zainteresovaná strana sa domnievala, že by sa nemalo povoliť žiadne zrýchlené skúšanie. No vzhľadom na to, že skúšanie by v štandardných podmienkach mohlo trvať až štyri roky, zavedenie zrýchlených skúšobných podmienok sa považovalo za primerané. Toto ustanovenie je takisto v súlade s ustanovením v rámci obmedzenia zámerne pridávaných mikroplastov v kontexte nariadenia REACH.

Jedna zainteresovaná strana vyjadrila vážne obavy v súvislosti s kritériami úspešnej biodegradability vo vodných prostrediach. Nezaviedla sa žiadna zmena. Dostupné skúšobné metódy môžu priniesť spoľahlivé výsledky iba v priebehu obdobia nepresahujúceho 12 mesiacov, no na základe zistení podpornej štúdie možno odôvodnene predpokladať, že biodegradácia vo vodných prostrediach bude pokračovať aj po uplynutí tohto 12-mesačného obdobia.

Zazneli rôznorodé názory v súvislosti s potrebou zaviesť požiadavky na označovanie, ktoré by sa týkali aplikovania EÚ produktov na hnojenie obsahujúcich obalové činidlá a polyméry na zlepšenie zmáčavosti v blízkosti útvarov povrchových vôd. Niektorí zastávali názor, že takáto požiadavka na označovanie nie je potrebná, pretože v tejto súvislosti nehrozí žiadne riziko. Iní sa domnievali, že nejde o účinný spôsob riešenia rizika prieniku polymérov do vodného prostredia. Na základe doručených príspevkov sa požiadavka na označovanie mierne upravila tak, aby odkazovala na vnútroštátne predpisy, ktorými sa stanovujú ochranné pásma pri používaní hnojív. Na etikete by sa malo uviesť minimálne ochranné pásmo, ktoré sa má dodržať v prípade absencie zodpovedajúcich vnútroštátnych predpisov.

Jedna zainteresovaná strana zastávala názor, že vymedzenie pojmu „prírodný polymér“ je príliš reštriktívne. V návrhu sa nezaviedla žiadna zmena, keďže zámerom je zachovať súlad pojmov s ich vymedzením v nariadení (ES) č. 1907/2006.

Návrh delegovaného nariadenia bol oznámený aj na základe článku 2 ods. 9 bodu 2 Dohody o technických prekážkach obchodu, pričom neboli doručené žiadne pripomienky.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

Delegovaným aktom sa menia prílohy II a III k nariadeniu (EÚ) 2019/1009. Právnym základom tohto delegovaného aktu je článok 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/1009.

chemikálií (REACH), pokiaľ ide o syntetické polymérne mikročastice (Ú. v. EÚ L 238, 27.9.2023, s. 67).

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 15. 7. 2024,

ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009, pokiaľ ide o kritériá biodegradability vzťahujúce sa na obalové činidlá a polyméry zadržiavajúce vodu

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009 z 5. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003¹, a najmä na jeho článok 42 ods. 1,

keďže:

- (1) V nariadení (EÚ) 2019/1009 sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu. Podľa požiadaviek týkajúcich sa kategórie komponentných materiálov 9 v prílohe II k uvedenému nariadeniu môžu EÚ produkty na hnojenie obsahovať polyméry na riadenie uvoľňovania živín (ďalej len „obalové činidlá“), polyméry na zvýšenie schopnosti EÚ produktu na hnojenie zadržiavať vodu alebo jeho zmáčavosti (ďalej len „polyméry zadržiavajúce vodu“) alebo polyméry slúžiace ako spojivové materiály. Obalové činidlá sa používajú najmä pri výrobe hnojív s riadeným uvoľňovaním. Ich účelom je pomaly a včas uvoľňovať živiny pre rastliny, a tak znížovať vyplavovanie živín. Pri používaní takýchto produktov je veľmi dôležité dbať na dosiahnutie cieľa stanoveného v oznámení Komisie o stratégii „z farmy na stôl“², ktorým je znížiť stratu živín aspoň o 50 % a súčasne zabrániť poklesu úrodnosti pôdy. Polyméry zadržiavajúce vodu sa môžu použiť aj v iných kategóriách EÚ produktov na hnojenie, ako sú pôdne pomocné látky a pestovateľské substráty. Priamo prispievajú okrem iného aj k udržateľnému využívaniu vody v poľnohospodárstve. V pestovateľských substrátoch sa môžu používať spojivové materiály na báze polymérov. Takéto produkty sa nemajú používať tak, aby prišli do kontaktu s pôdou.
- (2) Všadeprítomné drobné fragmenty syntetických alebo chemicky modifikovaných prírodných polymérov, ktoré sú nerozpustné vo vode, rozkladajú sa len veľmi pomaly a môžu byť ľahko požití živými organizmami, vyvolávajú obavy z ich celkového vplyvu na životné prostredie a potenciálne aj na ľudské zdravie. Platí to najmä pre polyméry zámerne pridávané do EÚ produktov na hnojenie, ktoré sa následne uvoľňujú do životného prostredia. S cieľom riešiť túto všeobecnú obavu prijala

¹ Ú. v. EÚ L 170, 25.6.2019, s. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj>.

² Oznámenie Komisie, Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu [COM(2020) 381 final z 20. mája 2020].

Komisia nariadenie (EÚ) 2023/2055³, ktorým sa do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006⁴ zavádza všeobecné obmedzenie uvádzania syntetických polymérnych mikročastíc na trh. Toto všeobecné obmedzenie sa netýka niektorých typov polymérov (ako sú chemicky nemodifikované prírodné polyméry) a polymérov spĺňajúcich osobitné kritériá biodegradability alebo rozpustnosti, a teda sa môžu naďalej uvádzať na trh.

V nariadení (EÚ) 2019/1009 sa stanovuje povinnosť, aby Komisia do 16. júla 2024 posúdila kritériá biodegradability vzťahujúce sa na obalové činidlá a polyméry zadržiavajúce vodu, ktoré sa v EÚ produktoch na hnojenie používajú ako komponentné materiály. EÚ produkty na hnojenie sú preto vylúčené z rozsahu pôsobnosti uvedeného všeobecného obmedzenia v nariadení (ES) č. 1907/2006.

Komisia s prihliadnutím na externú štúdiu posúdila kritériá biodegradability vzťahujúce sa na obalové činidlá a polyméry zadržiavajúce vodu a testovacie metódy na overenie súladu s týmito kritériami (ďalej len „štúdia“)⁵.

- (3) Štúdia priniesla nástroj na prognózu biodegradabilného správania polymérov, a to uplatnením matematického modelu a preukázaním korelácie medzi biodegradabilitou v skúšobných podmienkach a prírodných prostrediach, ktoré sú reprezentatívne pre rôzne regióny Únie. V štúdii sa teda posudzovali rôzne faktory, ako je teplota pôdy, pH pôdy, obsah vody v pôde, teplota vody a iné faktory súvisiace s vlastnosťami polyméru (chemická štruktúra, kryštalickosť, povrch a hrúbka). V rámci štúdie sa predostreli návrhy týkajúce sa kritérií biodegradability v pôde a vo vode.
- (4) Kritériá biodegradability by sa mali stanoviť ako pre pôdu (hlavná zložka, kde sa aplikujú produkty), tak aj pre vodné prostredia (v prípade prieniku alebo iného náhodného výskytu látky v útvaroch povrchovej vody).

Pokiaľ ide o biodegradáciu v pôdach, ako komponentné materiály by sa mali povoliť len tie polyméry, ktoré dokážu do 48 mesiacov po období účinku dosiahnuť konečnú degradáciu alebo mineralizáciu. V záujme skrátenia skúšobného obdobia by sa mala povoliť zrýchlená skúšobná metóda. V štúdii sa preukázala primeraná korelácia medzi reálnymi podmienkami a teplotami vyššími ako 25 C, čo je teplota využívaná v skúšobných podmienkach. Skúšanie pri vyššej teplote ako 37 C urýchľuje biodegradáciu, pričom sa stále považuje za akceptovateľné z hľadiska mikrobiologických faktorov a environmentálne závislých faktorov v reálnych podmienkach. Z výsledkov, ktoré sa podarilo získať vďaka pôdnemu nástroju vyvinutému v rámci štúdie, vyplýva, že skúšobné obdobie by sa v konkrétnych

³ Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2055, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o syntetické polymérne mikročastice (Ú. v. EÚ L 238, 27.9.2023, s. 67; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj>).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/2014-04-10>).

⁵ Study to assess biodegradability criteria for polymers used in EU fertilising products as coating agents or to increase water retention capacity or wettability and of mulch films (Štúdia na posúdenie kritérií biodegradability vzťahujúcich sa na polyméry, ktoré sa používajú v EÚ produktoch na hnojenie ako povlakové činidlá alebo na zvýšenie schopnosti týchto produktov zadržiavať vodu či ich zmáčavosti a ktoré sa používajú v mulčovacích textíliách), ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

prípadoch mohlo skrátiť. Preto by sa mala za osobitných podmienok zaviesť alternatívna možnosť zrýchleného skúšania pri teplote 37 C na účely preukázania 90 % konečnej degradácie alebo mineralizácie.

- (5) V kritériách biodegradability týkajúcich sa vodných prostredí by sa mala zohľadňovať ako účinok polyméru, tak aj dostupné skúšobné metódy. Pokiaľ ide o účinok polyméru, obalové činidlá alebo polyméry zadržiavajúce vodu majú slúžiť na pomalé uvoľňovanie živín do pôdy alebo na zvýšenie zadržiavania vody, a to v trvaní priemerne 6 až 9 mesiacov. Tieto polyméry sú teda určené na pomalý rozklad pri vystavení rôznym faktorom pôsobiacim v pôde, akým je aj voda. Biodegradácia v pôde, ku ktorej sa počas uvedeného obdobia účinku nevyhnutne dochádza, by sa mala obmedziť tak, aby mohol mať daný polymér naďalej náležitý účinok. Dostupné skúšobné metódy týkajúce sa biodegradability vo vode sú spoľahlivé počas obdobia 12 mesiacov. Prísne kritériá týkajúce sa vodného prostredia stanovené v delegovanom nariadení (EÚ) 2023/2055 by tak negatívne ovplyvnili primárny účinok obalových činidiel a polymérov zadržiavajúcich vodu, ktoré sú biologicky rozložiteľné v pôde. Preto by sa mala biodegradabilita vo vodných prostrediach stanoviť počas skúšobného obdobia na nižšej úrovni, no táto úroveň by mala byť stále dostatočne vysoká na zabezpečenie, aby nedošlo k akumulácii polymérov vo vodných prostrediach. Predpokladá sa, že proces biodegradácie bude pokračovať aj po 12-mesačnom skúšobnom období a do 48 mesiacov po období účinku dosiahne 90 %. Hoci tento konečný rozklad nemožno existujúcimi skúšobnými metódami preukázať, ide o odôvodnený predpoklad, keďže materiál už preukázal potenciál biodegradácie a bude naďalej vystavený rovnakým environmentálnym faktorom.
- (6) Obalové činidlá a polyméry zadržiavajúce vodu sú v reálnych podmienkach obsiahnuté v EÚ produktoch na hnojenie, ktoré sa majú aplikovať do pôdy. Nemajú sa dostať do vodných prostredí. Hoci ich prienik nemožno úplne vylúčiť, potenciálne riziká pre vodné prostredie sú nižšie, pretože predmetné polyméry by sa dostali do vodných útvarov až po tom, ako by sa začala ich degradácia v pôde. V záujme ďalšieho obmedzenia potenciálnych rizík by sa mala stanoviť požiadavka na označovanie, vďaka ktorej by boli koncoví používatelia upozornení, aby produkt nepoužívali v blízkosti útvarov povrchovej vody a aby zachovávali ochranné pásma v súlade s vnútroštátnymi opatreniami týkajúcimi sa používania hnojív. Ak takéto predpisy neexistujú, malo by sa dodržať minimálne ochranné pásmo v dĺžke 3 metrov.
- (7) S cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky hospodárskej súťaže a v súlade s požiadavkami týkajúcimi sa kritérií, ktoré sú stanovené v článku 42 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2019/1009, by sa mal uviesť zoznam skúšobných metód na preukázanie súladu s kritériami biodegradability. Takéto skúšobné metódy sú stanovené v európskych alebo medzinárodných normách, a preto sú spoľahlivé a reprodukovateľné.
- (8) Pokiaľ ide o polyméry používané ako spojivové materiály, Komisia dostala informácie o používaní biologicky rozložiteľných polymérov ako spojivových materiálov. Ak takéto polyméry spĺňajú podmienky stanovené pre polyméry patriace do CMC 1, potom nevyvolávajú environmentálne obavy, a teda osobitné požiadavky na označovanie v súvislosti s používaním a zneškodňovaním EÚ produktov na hnojenie obsahujúcich takéto polyméry nie sú odôvodnené a nemali by sa uplatňovať.
- (9) Nariadenie (EÚ) 2023/2055 sa má začať uplatňovať na vnútroštátne produkty na hnojenie od 17. októbra 2028. Z dôvodov koherentnosti a s cieľom poskytnúť dostatočný čas na prispôbenie sa požiadavkám zavedeným týmto nariadením, ktoré

súvisia s biodegradabilitou polymérov, by sa malo uplatňovať rovnaké prechodné obdobie,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) 2019/1009 sa mení takto:

1. Príloha II sa mení v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu.
2. Príloha III sa mení v súlade s prílohou II k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Príloha I a bod 1 prílohy II sa uplatňujú od 17. októbra 2028.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 15. 7. 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN